

Aitoutustoiminnan säännöt

1. Aitoutustoiminnan tavoitteet

Suomen Filatelistiliitto ry:n (alempana "Liitto") aitoutustoiminnan (alempana "toiminta") tavoitteet ovat:

- toimia keräilyn kannalta epäterveiden ilmiöiden kuten väärenneiden, korjausten, tekeleiden ja vastaavien leviämistä vastaan
- levittää aktiivisesti tietoa tällaisista ilmiöistä pyrkien täten suojelemaan keräilijöitä ja laajemmin koko filateliaa
- auttaa keräilijöitä selvittämään kohteidensa aitouden
- poistaa markkinoilta kiistatta väärennetyt kohteet
- edistää yleistä tietoutta väärenneistä ja aitoutustoiminnasta.

2. Toiminnan organisaatio

2.1 Suomessa tapahtuva toiminta on Liiton järjestämä. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja toimintaan osaa ottavat suorittavat sitä filateelisen harrastuksensa puitteissa.

2.2 Liiton hallitus nimittää annetun suostumuksen perusteella aitouttajat, jotka ovat velvollisia toiminnassa käyttämään nimitystä "Suomen Filatelistiliitto ry:n nimittämä aitouttaja", "av Finlands Filatelistförbund r.f. utsedd prövare" tai harkintansa mukaan tämän nimikkeen vieraskielistä käännöstä. Liitolla on oikeus peruuttaa nimitys syytä ilmoittamatta.

Nimitys koskee vain selkeästi määritettyä osaamisaluetta. Tarvittaessa Liitto voi hyväksyä suomalaisia aitouttajia myös muiden alueiden kohteita varten.

2.3 Toiminnan käytännön työtä varten Liiton hallitus asettaa aitoutustoimikunnan, jonka muodostavat Liiton nimittämät aitouttajat. Hallitus nimittää aitoutustoimikunnan puheenjohtajan ja sihteerin aitoutustoimikunnan ehdotuksesta. Puheenjohtajan tulee olla aitouttaja.

2.4 Ehdotuksia uusiksi aitouttajiksi voi tehdä vain aitoutustoimikunta, joka antaa lausunnon Liiton hallitukselle kunkin ehdokkaan pätevyydestä.

Nimittämisen edellytyksenä on, että ehdokkaalla on:

- moitteeton maine
- riittävät tiedot, kokemus ja vertailuaineisto omalta alueeltaan ja
- tarvittavat tutkimusvälineet.

2.5 Aitoutustoimikunnan tehtävänä on käytännössä toteuttaa yllä kohdassa 1. asetetut tavoitteet. Sitä varten aitoutustoimikunta:

- pyrkii poistamaan väärennetyn materiaalin markkinoilta
- vaatii aitouttajia seuraamaan huutokauppoja ja muita markkinoita ja niissä liikkuvia kohteita
- huolehtii siitä, että keräilijöiden aitoutustarpeet on mahdollisimman hyvin katettu.
- välittää tarvittaessa tietoja ulkomaalaisten kohteiden aitouttajista
- on yhteistyössä kansainvälisten alan organisaatioiden kuten FIP:n väärennekomission kanssa
- vaatii aitouttajia leimaamaan väärennetyt kohteet vääriksi
- jättää Liiton hallitukselle joka vuoden helmikuun loppuun mennessä kirjallisen raportin edellisen vuoden toiminnastaan.

2.6 Aitoutustoimikunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa puheenjohtajansa tai hänen estyneenä ollessa vanhimman jäsenensä kutsusta. Kutsun voi esittää myös kaksi jäsentä yhdessä.

3. Aitoutussopimus

Aitoutussopimus syntyy toimeksiantajan ja aitouttajan välille toimeksiantajan toimeksiannosta ja aitouttajan hyväksymisestä. Toimeksiantajan on ennen kohteen toimittamista aitouttajalle oltava häneen yhteydessä ja sovittava aitoutuksesta sekä kohteen toimittamisesta.

4. Toimeksiantajan oikeudet ja velvollisuudet

4.1 Kuka tahansa on oikeutettu toimeksiantajana toimittamaan kohteita aitouttajalle. Näin tehdessään toimeksiantaja sitoutuu näiden sääntöjen noudattamiseen.

4.2 Toimeksiantaja on aitouttajan pyynnöstä velvollinen selvittämään kohteen alkuperän ja sen omistajan.

4.3 Toimeksiantajan tulee toimittaa kohteet aitouttajalle asiallisesti luetteloituina ja suojattuina, esim. irtomerkit korteissa ja postilähetykset suojataskuissa. Toimeksiantajan on poistettava käytetyistä merkeistä liimakkeet ennen aitoutusta tutkimisen helpottamiseksi ja erimielisyyksien välttämiseksi. Mukana tulee olla myös palautuskuori osoitteineen sekä täsmälliset palautusohjeet.

4.4 Postitse kohteet suositellaan lähetettäväksi kirjattuina tai vakuutettuina. Kohteen toimittaminen aitouttajalle tapahtuu aina toimeksiantajan vastuulla.

4.5 Toimeksiantaja hyväksyy sen, että aitouttaja sopivaksi katsomallaan tavalla julkaisee osa- tai kokoväärenteeksi osoittautuneen kohteen kuvan ja tiedot.

4.6 Toimeksiantaja hyväksyy sen, että väärenteeksi osoittautunut kohde merkitään väärenteeksi pysyvällä tavalla, ottaen huomioon mitä kohdassa 5.1 määrätään.

4.7 Toimeksiantaja sitoutuu maksamaan aitouttajalle palkkion Liiton hallituksen vahvistaman tariffin mukaan.

5. Aitouttajan oikeudet ja velvollisuudet

5.1 Aitouttajan pääasiallinen tehtävä on aitoutustodistuksen antaminen kohteesta. Aitouttaja voi myös leimata kohteen liitteessä esitetyllä tavalla. Väärennös on aina leimattava.

5.2 Kohteen leimaamista on kuitenkin pyrittävä välttämään siihen liittyvien riskien johdosta. Tämä ei koske väärenteitä. Aitouttaja voi leimata omaan aitoutusalueeseensa kuulumattomat selvät väärenteet alueen aitouttajan puolesta hänen luvallaan.

5.3 Aitouttajan on suoritettava tehtävänsä puolueettomasti ja parhaan tietonsa ja taitonsa mukaan. Aitouttajan on, ennen kohteen vastaanottamista, varmistauduttava siitä, että toimeksiantajalla on nämä säännöt.

5.4 Aitouttaja ei ole velvollinen antamaan perusteluja lausunnostaan. Hän voi myös syytä ilmoittamatta kieltäytyä aitoutustoimikunnan jäsenenä yksittäisestä aitoutustehtävästä. Kieltäytyessään tehtävästä hän on velvollinen ilmoittamaan siitä viipymättä toimeksiantajalle ja pyynnöstä ohjaamaan tehtävän toiselle mahdolliselle aitouttajalle.

5.5 Aitouttaja on velvollinen suorittamaan tehtävänsä kohtuullisessa ajassa. Yli neljän viikon toimitusajasta on ilmoitettava toimeksiantajalle.

5.6 Liitto huolehtii toimintaa koskevan ja aitouttajia kattavan vastuuvakuutuksen ottamisesta ja ylläpitämisestä.

5.7 Aitoutustehtävä on loppuun suoritettu, kun kohde on luovutettu takaisin toimeksiantajalle tai postitettu toimeksiantajan ilmoittamaan osoitteeseen. Vastuu palautuspostilähetyksen perille tulemisesta on toimeksiantajalla.

5.8 Aitouttaja antaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä aitoutustoimikunnan puheenjohtajalle selvityksen edellisenä kalenterivuotena tekemistään aitoutuksista.

5.9 Kun aitouttajan nimitys lakkaa hänen tai hänen kuolinpesänsä on luovutettava aitoutustoimikunnalle leimasimet, lomakkeet ja säilytettävät todistuskopiot.

5.10 Aitouttaja seuraa mahdollisuuksiensa mukaan huutokauppoja ja muita markkinoita tavoitteenaan väärennettyjen kohteiden poistaminen niistä.

5.11 Jos aitoutustoimikunnan jäsenellä ei ole mahdollisuutta osallistua aitoutustoimikunnan kokoukseen, olisi toivottavaa hänen ilmoittavan kantansa käsiteltäviin asioihin etukäteen kirjallisesti aitoutustoimikunnan puheenjohtajalle.

5.12. Aitouttajalla on oikeus poistaa ja leimata väärenteiksi Liiton alaisen VBO-vaihtojärjestelmän vihkoista löytyneet väärenteet.

6. Aitoutuksen kohteet ja aitoutuksen laajuus

6.1 Aitoutuksen kohteina tulevat kyseeseen vain postimerkit ja postilähetykset, ehiöt, leima- ja rahtimerkit sekä väärenteet, ehdotteet, koe- ja uusintapainamat jne. Propagandamerkeistä, kirjeensulkijoista, niiden väärenteistä yms. ei anneta todistusta eikä leimausta.

6.2 Kohteen rahallisesta arvosta ei todistukseen merkitä tietoja tai arviota.

6.3 Aitoutuksen suorittamiseksi aitouttaja voi käyttää tavanomaisia tutkimusmenetelmiä kuten asettaa kohde veteen tai puhdistettuun bensiiniin tai irrottaa siitä liimake. Pidemmälle menevistä menetelmistä on sovittava toimeksiantajan kanssa.

7. Aitoutustodistus

7.1 Aitoutustodistus laaditaan Liiton hyväksymälle lomakkeelle. Todistus kirjoitetaan kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajalle, yksi aitouttajalle ja yksi Liitolle. Aitouttaja lähettää liitolle tulevat kappaleet vuoden lopussa aitoutustoimikunnan puheenjohtajalle. Aitouttajan velvollisuus on säilyttää todistuksiaan kymmenen vuotta.

7.2 Aitouttaja numeroi laatimansa todistukset vuosittain juoksevasti alkaen aina numerosta yksi.

7.3 Todistuksessa tulee soveltuvin osin mainita:

- käytetty postimerkkiluettelo ja luettelonumero
- alkuperämaa, julkaisu, mahdollinen päällepainama ja nimellisarvo
- merkin määrittäminen ja leiman väri
- läviste ja hammasteluku
- paperi ja vesileima
- kohdepaikkakunta ja -maa
- mitätöinti-aika ja -paikkakunta
- muut postaaliset merkinnät
- postitaksa
- muut erikoistuntomerkit.

7.4 Pitemmälle menevät määritykset kuuluvat aitoutukseen niiltä osin kuin ne ovat yleisesti käytettävissä luetteloissa. Jos aitouttaja suorittaa pitemmälle menevän määrityksen, on hän oikeutettu etukäteen sovittuun lisämaksuun.

7.5 Määrityksen osalta käytetään yleisiä filateelisia termejä.

7.6 Tiedot kunnosta (esim. viat ja korjaukset) mainitaan.

7.7 Aitoutuslausunto.

7.8 Todistuksen antopäivä ja aitouttajan allekirjoitus.

7.9 Todistukseen liitetään kuvajäljenne, joka sidotaan todistukseen aitouttajan nimikirjoituksella.

8. Maksut

8.1 Liiton hallitus vahvistaa aitoutustoimikunnan esityksestä tariffin aitoutusmaksuista. Aitoutusmaksun lisäksi aitouttaja saa veloittaa todelliset kulunsa.

8.2 Aitouttajalla on oikeus periä erien tutkimusmaksu kuitenkin niin, että maksu on korkeintaan 5 euroa kohteelta ja kappalehinta kohteelta sovitaan tapauskohtaisesti toimeksiantoa tehtäessä. Erien tutkimisesta tehdään erillinen toimeksianto kuten aitouttamisestakin.

8.3 Maksun suuruudesta mahdollisesti syntyvät erimielisyydet ratkaisee Liiton hallitus.

8.4 Aitouttajalla on pidätys-oikeus kohteeseen maksun suorittamisen vakuudeksi.

9. Vanheneminen

9.1 Aitoutustodistus on voimassa kymmenen vuotta sen päiväyksestä.

9.2 Kaikki toiminnasta aiheutuvat osapuolten tai heidän oikeudenomistajiensa vaatimukset vanhenevat kymmenen vuoden kuluttua aitoutustodistuksen päiväyksestä. Sama koskee kaikkia aitouttajaa vastaan esitettäviä vaatimuksia.

10. Vastuu

10.1 Liitolla ei ole vastuuta aitoutustoimikunnan tai aitouttajan toiminnasta.

10.2 Aitoutustoimikunnalla ei ole vastuuta aitouttajan toiminnasta.

10.3 Aitouttaja vastaa ainoastaan tahallisuudesta tai törkeästä huolimattomuudesta syntyneistä suoranaisista vahingoista. Aitouttaja ei vastaa epäsuorasta vahingosta eikä seurannaisvahingosta. Aitouttajan vastuu on lisäksi rajoitettu kohteen markkina-arvoon, kuitenkin enintään 20.000 euroon vahinkotapahtumalta.

11. Laki ja oikeuspaikka

11.1 Toimintaan sovelletaan Suomen lakia.

11.2 Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva riita on ensiksi käsiteltävä ja ratkaistava Liiton hallituksessa.

11.3 Mikäli osapuoli on tyytymätön Liiton hallituksen päätökseen, on oikeuspaikkana aitouttajan kotipaikan yleinen alioikeus, ja mikäli riita ei koske vain yhtä nimettyä aitouttajaa tai aitouttaja ei asu Suomessa, Helsingin kärjäoikeus.

Suomen Filatelistiliitto ry:n hallitus on hyväksynyt nämä säännöt 24.5.2012. Ne astuvat voimaan heti ja kumoavat 14.4.2011 voimaan astuneet säännöt.